บรรณานุกรรม

ภาษาไทย

หนังสือ

กอบกุล พันธ์เจริญวรกุล. "ทฤษฎีการพยาบาลของคิง." ทฤษฎีการพยาบาลกับการนำไปใช้. หน้า 100 - 150 สมพันธ์ หิญชีระนันท์ บรรณาธิการ, กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เรือนแก้ว , 2526

จินตนา ยูนิพันธุ์. การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2527

_____. การพยาบาลจิตเวชเล่ม 2 ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2527

_____. "แนวความคิดเกี่ยวกับ Humanistic Existentialism." ประมวลรายงานการประชุมวิชาพยาบาลจิตเวชครั้งที่ 3 หน้า 39-46 วิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย , 2525.

จำลอง ดิษยวนิช. จิตเวชศาสตร์ เชียงใหม่ : พระสิงห์การพิมพ์ , 2520

ชูทิตย์ ปานปรีชา. คู่มือจิตบำบัด.กองสุขภาพจิต กรมการแพทย์ , 2526. อัดสำเนา.

_____. คำราจิตเวชศาสตร์. สุพัฒนา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา และคนอื่นๆ, บรรณาธิการ, กรุงเทพฯ : อักษรไทย 2520.

ชัยพร วิชชาวุธ. การวิจัยเชิงจิตวิทยา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์ . กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์ , 2522

ทัศนา บุญทอง. "การพยาบาลกับการป้องกันโรคทางจิต." เอกสารการสอน ชุดวิชาการณ์ เลือกสรรการพยาบาลมารดา ทารก และการพยาบาลจิตเวช . หน้า 1300-1308 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดน่ำกังการพิมพ์,2528

นงคราญ ผาสุข. หลักการพยาบาลจิตเวช. กรุงเทพฯ : สุพรการพิมพ์ , 2528.

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์ กรุงเทพฯ : การพิมพ์พระนคร,2527

ปาหนัน บุญ-หลง. การพยาบาลจิตเวชเล่ม 1. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,2527.

ประคอง กรรณสูต. สถิติศาสตร์ประยุกต์สำหรับครู. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2525.

_____. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช , 2525.

ประคอง อินทรสมบัติ. "ความเครียดของผู้ป่วยเมื่อเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล." การพยาบาลทางอายุรศาสตร์ เล่ม 3 สมจิต หนุเจริญกุล บรรณาธิการ กรุงเทพ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ , 2521.

พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. การนิเทศและการสอนการพยาบาลในคลินิค. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2525

_____. การวางแผนการพยาบาล. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองการพิมพ์ , 2525.

พิรา ศุทธรัตน์. ตำราจิตเวชศาสตร์. สุพัฒนา เดชาติวงศ์ ณ อยุธยา และคนอื่น ๆ, บรรณาธิการ , กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย , 2520.

ฟาริดา อิบราฮิม. คู่มือปฏิบัติการพยาบาลวิชาชีพ. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม , 2525.

รำไพ สุขสวัสดิ์ ณ อยุธยา. สถิติการวิจัย. ภาควิชาชีวสถิติ คณะสาธารณสุข , 2524.

สงวนวรรณ เพื่องเพ็ชร. จรรยาพยาบาล. พิมพ์ครั้งที่ 13 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย , 2522.

สมภพ เรืองตระกูล. คู่มือจิตเวชศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสัมพันธ์ , 2523.

สมศร เชื้อหิรัญ. สนทนากับผู้ป่วยจิตเวช. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย , 2524.

_____. หลักเบื้องต้นในการให้คำปรึกษาผู้ป่วย. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, 2524.

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต. การปรับพฤติกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พีระพันธนา , 2526.

สุวนีย์ ตันติพัฒนานนท์. หลักการพยาบาลจิตเวช. เชียงใหม่ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,2522.

สุวัทนา อารีพรรค. ความผิดปกติทางจิต. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,2524.

สาธารณสุขกระทรวง,กระทรวง. สำนักงานปลัดกระทรวง . กองงาน. วิทยาลัยพยาบาล. การพยาบาลจิตเวช. กรุงเทพฯ : สำนักข่าวพานิชย์ , 2525.

สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. กรณีเลือกสรรการพยาบาลและทารกและการพยาบาลจิตเวช กรุงเทพฯ : น่ำกังการพิมพ์ , 2528.

บทความ

กุลยา ตันติผลาชีวะ. "คุณภาพของพยาบาลตามความต้องการของผู้รับบริการ." วารสารพยาบาล. 28(ตุลาคม 2522) : 55-52.

ฟาริดา อิบราฮิม. "ความสำเร็จของพยาบาลอยู่ที่การปฏิบัติ" วารสารพยาบาล. 30(เมษายน 2524) : 55-61.

พวงรัตน์ บุญญานุรักษ์. "คุณภาพการบริการพยาบาล." วารสารพยาบาล. 28(ตุลาคม 2522) : 43-53.

มาริสา ไกรฤกษ์. "พยาบาลรับฟังปัญหาผู้ป่วยอย่างไร." วารสารพยาบาลศาสตร์. 4(เมษายน - มิถุนายน 2524) : 1-5.

ละเอียด ชูประยูร. "การศึกษาแบบทดสอบ SCL-90 ในคนไข้โรคประสาท" วารสารจิตวิทยาคลินิค , สิงหาคม 2521.

อรุณี ม่วงน้อยเจริญ. "การศึกษาอิสระ". รายงานประกอบการศึกษาวิชาการพยาบาลจิตเวช ภาควิชาพยาบาลศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2520.

วิทยานิพนธ์

พยุงจิต วรมุนินทร. "การเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้ป่วยจิตเวช ระหว่างผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลที่เน้นกระบวนการสัมพันธภาพแบบตัวต่อตัวเพื่อการรักษา กับผู้ป่วยที่ได้รับการพยาบาลตามปกติ" วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2528.

สุนีย์ เอกวัฒนพันธ์. "ผลของการใช้กลุ่มบำบัดแบบประคับประคองที่มีต่อพฤติกรรมของผู้ป่วยจิตเภทวัยรุ่น" วิทยานิพนธ์ ครุศาสตร์มหาบัณฑิต ภาควิชาพยาบาลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2529.

Bibliography

Books

Beland, Irene L. and Passos, Joyce Y. Climical Nursing : Pathophysilo-lagical and Psychosocial Approaches. 4 th. ed. New York: Macmillan Publishign, 1981.

Bernard, B. and Gray, Steiner A. Human Behavior. New York : Hartcourt, Brace and World. Inc. 1964,

Charles K. Hofling, and Madeleine M. Leiniger, Basic Psychiatric Concepts in Nursing. 2 nd. ed. Philadelphia : J.B. Lippincott Company, 1987.

Carlsmith, J.M. Ellsworth, P.C. and Aronson, E.Methods of Research in Social Psychology. Reading, Mass : Addison-Wesley, 1976.

Doona, Mary E. Travelbee's Intervention in Psychiatric Nursing. 2 ed. Philadelphia : F.A. Davis Co., 1979.

Kalkman, Marion E. Psychiatric Nursing. 3 ed. New York : McGram-Hill Inc. 1967.

Kalkman, Marion E. and Davis, Anne, J. New Dimensions in Mental Health-Psychiatric Nursing. 5 ed. New York : McGraw-Hill Inc., 1980.

Kyes, Joan J. and Holfing, Charles K. Basic Psychiatric Concepts in Nursing. 3 ed. Philadelphia : J.B. Lippincott, 1974.

Malbry, Edward A. and Barnes, Richard E. The Dynamics of Small Group communication. Prentice-Hall Inc., Englewood Cliffs, New Jersey 1980.

Stuart, Gail Wiscaz. and Sundun, Sandra J. principles and Practice of Psychiatric Nursing. St. Louis : The C.V. Mosby Co., 1979.

Tyler, Leona E. Test and Measurements. 3 ed. Englewood Cliffs : N.J. Prentice-Hall, 1982.

Webb, E.J. Cambell, D.T., Schwartz, R.D. and Sechrest, L. Unobtrusive Measures : Nonreactive Research in the Social Sciences, Chicaco : Rand NcNalles College Publishing Co., 1966.

Wylie, Pride Martha. Patterns of Interaction between Nurses and Patients in Labor on Two Maternity Services : London, University Microfilms International., 1976.

Articles

Barnett, Jenifer W. "Inhospital : Patients's Feeling and Opinion." Nursing Times. 16 (March 1978) : 29-31.

Bye, William G. and Bernal, Martha E. "The Effects of Two Patient Behaviors upon Psychiatric Nurses'ratings of the Patient" Nursing Research. 17 (May-June 1968) : 252-255.

Dodge, Jean S. "What Patient Should Be told : Patient and Nurses Belief" The American Journal of Nursing 72 (october 1972): 1652-1654.

Goodykoonte, Lynne. "Touch : Attitudes and Practice. "Nursing Forum 18 (January 1979) : 4-12

Levine, M.E. "Holistic Nursing" Nursing Clinics of North Anerical 69 (1917) : 253-264.

Lego, Suzanne. "The One - to - One Nurse. Patient Relationship". Perspective in Psychiatric Care. 18 (March - Aripil 1980).

Pitchard, Phylip. "Stress and Anxiety in Psysical illness The rcle of general nurse". Nursing Time 22 (January 1981) : 162-164.

Quinss, Nancy and Somers, Anne, R. "The Patient's Bill of Right," Nursing Outlock. 22 (April 1974) : 240-242.

ภาคผนวก ก

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ช่วยวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ

นางกฤษณา จันทร์ตรี	ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลศรีธัญญา
นางสาวเกียรติหญิง ภูสันต์	แผนกการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวชศาสตร์ แผนกการพยาบาลโรงพยาบาลศิริราช
อาจารย์ ฉวีวรรณ สัตยธรรม	วิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ทัศนา บุญทอง	ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์ และจิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นงคราญ ผาสุข	โรงพยาบาลรามาธิบดี คณะแพทย์ศาสตร์ รามาธิบดี
อาจารย์ พิชญ์ ประเสริฐสินธุ์	วิทยาลัยพยาบาลกรุงเทพ
นางวัลลีย์ กนกวิจิตร	ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา
รองศาสตราจารย์ สมศร เชื้อหิรัญ	ภาควิชาการพยาบาลอายุรศาสตร์และจิตเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล
อาจารย์ สุวรรณา สุวรรณผล	วิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา
นางอรจิต คุลยานุภาพ	ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลสมเด็จเจ้าพระยา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นามผู้ช่วยวิจัย และ คุณวุฒิ

นางกฤษณา จันทร์ตรี

วุฒิการศึกษา – ประกาศนียบัตรพยาบาลผดุงครรภ์และอนามัย
– ประกาศนียบัตรวิชาครูพยาบาล
– การศึกษาบัณฑิต (พยาบาลศึกษา)
มศว. ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
– ประกาศนียบัตรวิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช

ประสบการณ์ – ให้การพยาบาลผู้ป่วยจิตเวชทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มมาแล้ว 15 ปี
– อาจารย์พิเศษ สอนวิชาการพยาบาลจิตเวช วิทยาลัยพยาบาลศรีธัญญา, บำราศนราดูร, โรคทรวงอก และ วิทยาลัยเกื้อการุณย์
– อาจารย์สอนเสริมวิชาการพยาบาลจิตเวช มสธ.
– วิทยาลัยอบรมความรู้สุขภาพจิตแก่ครู นักเรียน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ระดับตำบล

ตำแหน่งปัจจุบัน – พยาบาลวิชาชีพ 5 หัวหน้าหอผู้ป่วยฝ่ายจิตเวช และสุขภาพจิตชุมชน โรงพยาบาลศรีธัญญา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

<u>คู่มือการใช้แบบบันทึกพฤติกรรมของผู้ป่วยก่อนการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์และเมื่อสิ้นสุดการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์</u>

คำชี้แจง :- คู่มือฉบับนี้สำหรับตัวผู้วิจัย ใช้คู่กับแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้ป่วยก่อนการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ และ เมื่อสิ้นสุดปฏิกิริยาสัมพันธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาประเมินพฤติกรรมของผู้ป่วย โดยเปรียบ-เทียบการแสดงออกของผู้ป่วยว่าตรง หรือสอดคล้องกับพฤติกรรมใด ระดับใดพฤติกรรมแต่ละชนิด อาจไม่พบการแสดงออกทุกอย่างตามที่กำหนดไว้ โดยอาจพบเพียงอย่างใดอย่างหนึ่งหรือพบเพียงบางอย่าง การแสดงออกของพฤติกรรมแต่ละชนิดที่ระบุไว้นี้เป็นเพียงตัวอย่างการแสดงออกที่อาจพบได้ในผู้ป่วยจิตเวช และผู้ป่วยแต่ละคนจะมีการแสดงออกของพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกันหรือแตกต่างกันออกไปก็ได้

คู่ที่	พฤติกรรม(ทางบวก)	การแสดงออก	พฤติกรรม(ทางลบ)	การแสดงออก
1.	สงบ	สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ดี มีสมาธิพอที่จะนั่งนิ่ง ๆ เพื่อสนทนาหรือทำกิจกรรมอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยไม่ต้องขอเวลาลุกไปทำธุระส่วนตัวอื่นๆ	กระวนกระวาย	ไม่สามารถควบคุมการเคลื่อนไหวของตนเองได้ มีความรู้สึกไวต่อปฏิกิริยาของคนรอบข้าง ตกใจง่ายผลุดลุก ผลุดนั่งไม่มีสมาธิที่จะทำกิจกรรมใดๆ หรือสนทนากับผู้ใดได้นาน มักขอเวลาไปทำธุระส่วนตัวเสมอ ๆ
2.	ควบคุมอารมณ์ได้	อารมณ์จะคงที่ แม้เมื่อถูกกระตุ้นก็สามารถยับยั้งอารมณ์ของตน ไม่แสดงกิริยาท่าทาง หรือน้ำเสียงที่แสดงให้ผู้อื่นเห็นว่าตนอยู่ในอารมณ์โกรธหรือไม่พอใจ ให้การยอมรับเหตุผลของบุคคลอื่น	ควบคุมอารมณ์ไม่ได้	อารมณ์เปลี่ยนแปลงง่ายแม้จะไม่ถูกกระตุ้นโดยตรง ไม่สามารถยับยั้งอารมณ์ได้ และเมื่อเกิดอารมณ์ใดขึ้นมาก็แสดงออกอย่างรุนแรงทั้งกิริยาท่าทาง สีหน้า น้ำเสียง และคำพูดโดยไม่ยอมรับเหตุผลบุคคลอื่น
3.	เอาใจใส่ตนเอง	สามารถทำกิจวัตรประจำวัน ในเรื่องเกี่ยวกับอนามัยส่วนบุคคลของตนเอง	ไม่เอาใจใส่ตนเอง	ไม่สามารถทำกิจวัตรประจำวัน ในเรื่องเกี่ยวกับอนามัยส่วนบุคคลของตนเองได้ ต้อง

คู่ที่	พฤติกรรม(ทางบวก)	การแสดงออก	พฤติกรรม(ทางลบ)	การแสดงออก
		ได้ดี ร่างกายสะอาด เครื่องแต่งกายสะอาด เรียบร้อย ปรึกษาถึงความเจ็บป่วยของตนเองกับเจ้าหน้าที่อย่างเหมาะสม		ได้รับการกระตุ้น หรือการช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ ร่างกายไม่สะอาด เครื่องแต่งกายสกปรกไม่เรียบร้อย ไม่สนใจในความเจ็บป่วยของตนเองเลย
4.	สบตาขณะสนทนา	ขณะสนทนากับบุคคลอื่นจะมีการสบตากับคู่สนทนา มีท่าสนใจ รับฟังคำพูดของคู่สนทนา	ไม่สบตาขณะสนทนา	ขณะสนทนากับบุคคลอื่นมักไม่ยอมสบตาด้วย ตามักเลื่อนลอย มองอย่างไร้จุดมุ่งหมาย ก้มมองพื้น หรือก้มดูมือตัวเองตลอดเวลา
5.	สดชื่นกระปรี้กระเปร่า	ท่าทางมีชีวิตชีวา มีความพร้อมที่จะปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ อยู่เสมอ หน้าตาแจ่มใส เบิกบาน ยิ้มแย้มพูดคุย หรือหักทายกับบุคคลอื่น ๆ	ไม่สดชื่นกระปรี้กระเปร่า	ท่าทางเชื่องซึม เหงาหงอย มักนั่งอยู่คนเดียวนาน ๆ สนใจในเรื่องของตนเองมากกว่าสิ่งอื่นหน้าตามักเศร้าสร้อย ไม่ยิ้มแย้ม แจ่มใส ไม่พูดคุยหรือหักทายกับบุคคลอื่น ๆ
6.	ท่าทางเป็นมิตร	หน้าตายิ้มแย้มแจ่มใส เมื่อพบพยาบาลจะเข้ามาหักทายปราศรัยด้วยดี ให้ความร่วมมือในการรักษา พยาบาลมีความคิดว่าพยาบาลทุกคนให้ความช่วยเหลือตนเป็นอย่างดี	ท่าทางไม่เป็นมิตร	หน้าตามักเฉยเมย หรือบึ้งตึง ไม่สนใจที่จะพูดคุยกับใคร ปฏิเสธที่จะตอบข้อซักถามของพยาบาลด้วยท่าทีที่แข็งกร้าว และแสดงสีหน้าไม่พอใจที่มีคนมาช่วยเหลือ เอาใจใส่ ไม่ให้ความร่วมมือในการรักษา อาจใช้วาจาที่หยาบคาย

คู่ที่	พฤติกรรม(ทางบวก)	การแสดงออก	พฤติกรรม(ทางลบ)	การแสดงออก
				เอะอะ ข่มขู่หรือกล่าวโทษผู้อื่น
7.	อารมณ์เหมาะสม	มีสีหน้าเศร้า เมื่อพูดถึงความผิดหวัง หรือความสูญเสียที่ผ่านมาในชีวิต แต่มีสีหน้าแจ่มใสเมื่อพูดถึงความสมหวัง ความสุขที่ผ่านมา หรือที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต อย่างสอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์	อารมณ์ไม่เหมาะสม	หัวเราะหรือ ร้องไห้ตลอดเวลา หัวเราะสลับกับร้องไห้ หรือแสดงกิริยาอาการก้าวร้าว เอะอะ พูดจาไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้น
8.	มีคำพูดที่แสดงความรู้สึกสบายใจ	ผู้ป่วยมีคำพูดที่แสดงว่าสบายใจ เช่น "ได้พูดกับคุณแล้วฉันสบายใจขึ้น" "วันนี้โลกช่างสดใสจริงๆ" ฯลฯ	มีคำพูดที่แสดงความรู้สึกไม่	ผู้ป่วยมีคำพูดที่แสดงว่าไม่สบายใจ เช่น"ฉันรู้สึกหมดหวังในชีวิต" "ผมมันคนไม่ดี ผมมันเลว ทำให้พ่อแม่เดือดร้อน" ฯลฯ
9.	ท่าทางผ่อนคลาย	การนั่ง ยืน เดิน เป็นไปโดยธรรมชาติ กล้ามเนื้อทุกส่วนผ่อนคลาย เมื่ออยู่ในท่านั่ง หลังมักพิงพนัก แขน ขา วางตามสบาย มือไม่เกร็ง หรือไม่กำแน่น	ท่าทางเกร็ง	การนั่ง ยืน เดิน มักมีอาการแข็งเกร็งไม่เป็นธรรมชาติ เมื่ออยู่ในท่านั่ง หลังจะตั้งตรง แขน ขาเกร็ง มือมักจะเกร็ง หรือกำแน่นอยู่ตลอดเวลา
10.	สนใจสิ่งแวดล้อม	พึงพอใจที่จะเข้าร่วมกลุ่มกับบุคคลอื่น ไม่ชอบแยกตัวอยู่คนเดียว รู้ระเบียบและปฏิบัติตามกฎระเบียบ	ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม	ชอบแยกตัวเอง นั่งนิ่งเหม่อลอย ไม่สนใจที่จะเข้าร่วมในกิจกรรมใด ๆ แม้ว่าจะถูกกระตุ้น ไม่รู้และไม่ปฏิบัติ

คู่ที่	พฤติกรรม(ด้านบวก)	การแสดงออก	พฤติกรรม(ด้านลบ)	การแสดงออก
		ของหอผู้ป่วยได้ดี สามารถบอกชื่อ และให้ข้อมูลเกี่ยว-กับชื่อ และให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้ป่วยที่อยู่ใกล้ชิดได้ สามารถบอกถึงความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นรอบ ๆ ตัวได้ถูกต้อง		ตามกฎระเบียบของหอผู้ป่วย ไม่สามารถบอกชื่อ หรือให้ข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมอื่นๆ ของผู้ป่วยที่อยู่ใกล้ชิดได้ แสดงพฤติกรรมตามความพอใจของตนเอง โดยไม่คำนึงถึงสภาพแวดล้อมในขณะนั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาล ขณะมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับผู้ป่วยในหอผู้ป่วยจิตเวช

ส่วนที่ 1. สถานภาพส่วนบุคคลของพยาบาล

1. อายุ_____ ปี
2. ระดับการศึกษา ☐ ประกาศนียบัตรเทียบเท่าอนุปริญญา
   ☐ ปริญญาตรีและประกาศนียบัตรเทียบเท่าปริญญาตรี
3. ประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในหอผู้ป่วยจิตเวช ___ ปี
4. การศึกษาต่อเนื่องเฉพาะทางการพยาบาลจิตเวช ☐ เคย
   ☐ ไม่เคย

ส่วนที่ 2. แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับผู้ป่วยในหอผู้ป่วยจิตเวช

คำชี้แจง: – ใส่เครื่องหมาย ลงหน้าข้อความที่แสดงลักษณะพฤติกรรมการพยาบาล ที่ตรงกับพฤติกรรมที่สังเกตได้

1. ด้านกิริยาท่าทาง

แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมของพยาบาล ขณะมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับผู้ป่วยในหอผู้ป่วยจิตเวช

____ 1.1 เมื่อผู้ป่วยต้องการความช่วยเหลือ มักหลบเลี่ยง โดยการแสร้งเป็นมองไม่เห็นไม่ได้ยิน หรือเดินหนีไปที่อื่น

____ 1.2 ไม่ตั้งใจปฏิบัติการพยาบาล คือ ทำการพยาบาลไม่ต่อเนื่องกัน เช่น ขณะให้การพยาบาลยังไม่เสร็จ กลับปลีกตัวไปทำธุระอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพยาบาลหรือผู้ป่วย

____ 1.3 ไม่ตั้งใจรับฟังคำพูด หรือคำขอร้องของผู้ป่วย พยาบาลจะให้ความสนใจสิ่งอื่นมากกว่าผู้ป่วย เช่น หันไปพูดกับบุคคลอื่น หรือ ทำกิจกรรมอื่น ๆ ขณะที่ผู้ป่วยกำลังพูดอยู่กับตน

____ 1.4 เมื่อผู้ป่วยร้องขอความช่วยเหลือ พยาบาลจึงจะเข้าไปให้การช่วยเหลือตามหน้าที่ของตน

____ 1.5 ปฏิบัติการพยาบาลตามกิจวัตรหน้าที่ประจำวัน ให้เสร็จตามกำหนดเวลา

____ 1.6 รับฟังคำพูด คำขอร้องของผู้ป่วย แต่สีหน้า และแววตากลับแสดงความเบื่อหน่าย เฉยเมย มีท่าทีไม่กระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยอย่างจริงใจ

____ 1.7 เมื่อเห็นว่าผู้ป่วยต้องการความช่วยเหลือ พยาบาลจะเข้าไปเสนอตัวที่จะให้ความช่วยเหลือโดยผู้ป่วยไม่ต้องร้องขอ

____ 1.8 ตั้งใจปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่องโดยตลอด ไม่ปลีกตัวไปทำสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล หรือผู้ป่วย ในขณะที่ยังให้การพยาบาลไม่เสร็จสิ้น

____ 1.9 รับฟังคำพูด คำขอร้องของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ พยักหน้ารับเป็นครั้งคราว สีหน้าและแววตา

แสดงความกระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือ แก่ผู้ป่วยอย่างจริงใจ

____ 1.10 ปฏิบัติการพยาบาลด้วยท่าทีกระแทกกระทั้น หรือรุนแรงทั้งต่อผู้ป่วย และ เครื่องมือเครื่องใช้

____ 1.11 มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อการแสดงออกของผู้ป่วยอย่างรุนแรง ไม่มีความเข้าใจผู้ป่วย เช่น เมื่อผู้ป่วยแสดงอาการก้าวร้าว พยาบาลจะโกรธตอบ โดยการตำหนิ ข่มขู่ หรือ ลงโทษผู้ป่วยด้วยการผูกมัด กักขัง

____ 1.12 วางตนอยู่เหนือผู้ป่วยตลอดเวลา เช่น ยืนค้ำศีรษะขณะพูดคุย หรือขณะให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย

____ 1.13 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างเอาจริงเอาจัง เร่งรีบ เพื่อให้งานดำเนินไปตามกำหนดเวลาของกิจวัตรหน้าที่ประจำ

____ 1.14 มีปฏิกิริยาโต้ตอบต่อการแสดงออกของผู้ป่วยบ้าง แต่ก็ยังสามารถควบคุมอารมณ์ของตนไว้ได้ เช่นเมื่อผู้ป่วยแสดงอาการก้าวร้าว พยาบาลอาจแสดงสีหน้าไม่พอใจ หรือเลี่ยงไปทางอื่น

____ 1.15 ไม่เป็นกันเองกับผู้ป่วย พยาบาลมักจะนั่งห่างจากผู้ป่วยมากเกินควร หรือนั่งอยู่สูงกว่าผู้ป่วย มีท่าทีรังเกียจ หรือหวาดกลัวผู้ป่วย

____ 1.16 ปฏิบัติการพยาบาลด้วยท่าทีนุ่มนวล กระทำการพยาบาลต่อผู้ป่วย หรือเครื่องมือเครื่องใช้เบามือ ไม่กระแทกกระทั้น

____ 1.17 มีปฏิกิริยาโต้ตอบการแสดงออกของผู้ป่วย ด้วยความสุภาพ อ่อนโยน และอดทนมีความเข้าใจในตัวผู้ป่วย เช่นเมื่อผู้ป่วยแสดงอาการก้าวกร้าว พยาบาลก็ไม่โกรธตอบ และพยายามที่จะช่วยเหลือเพื่อให้อารมณ์โกรธ และ อาการก้าวร้าวนั้นลดลงด้วย

____ 1.18 เป็นกันเองกับผู้ป่วย เช่นนั่งใกล้ ๆ ผู้ป่วย นั่งในระดับเดียวกัน มีการสัมผัสผู้ป่วยบ้างเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม เช่น ตบหลังมือเบา ๆ จับมือ จับแขน หรือโอบไหล่เป็นต้น

____ 1.19 สัมผัสผู้ป่วยตรงเฉพาะตำแหน่งที่ต้องการให้การพยาบาลเท่านั้น

____ 1.20 ทำการพยาบาลทั้งที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม หรือ ยังไม่ต้องการ โดยการอ้างถึงกำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน

____ 1.21 สัมผัสผู้ป่วยตามความเหมาะสม เช่นจับมือ ลูบแขน ใช้หลังมือแตะหน้าผาก ฯลฯ นอกเหนือจากตำแหน่งที่ต้องการให้การพยาบาล

2. ด้านการแสดงออกของสีหน้า และ สายตา

____ 2.1 ไม่สบตากับผู้ป่วย มักมองดูสิ่งอื่น ๆ รอบ ๆ ตัว หรือก้มหน้าเขียนหนังสือขณะที่สนทนากับผู้ป่วย

____ 2.2 สบตากับผู้ป่วย แต่เมื่อมีสิ่งเร้าจากภายนอกรอบ ๆ ตัว พยาบาลก็จะหันเหความสนใจไปสู่สิ่งอื่น โดยการหันไปมอง หรือพูดกับคนอื่น ขณะที่ยังสนทนาอยู่กับผู้ป่วย

____ 2.3 สบตากับผู้ป่วย โน้มตัวเข้าใกล้ มีความกระตือรือร้นที่จะรับฟัง สายตาไม่วอกแวก ไม่ให้ความสนใจสิ่งอื่นมากกว่าผู้ป่วย

____ 2.4 สีหน้าบึ้งตึง คิ้วขมวด หน้าผากย่น ริมฝีปากเม้ม แววตาดุดัน

____ 2.5 สีหน้าเฉยเมย เคร่งขรึม สายตาที่มองดูผู้ป่วยมักเย็นชา แข็งกระด้างไม่อ่อนโยน

____ 2.6 สีหน้าผ่อนคลาย คิ้วไม่ขมวด หน้าผากไม่ย่น ริมฝีปากปกติ หรือยิ้มแย้มแจ่มใส แววตาอ่อนโยน มีความจริงใจ

3. ด้านคำพูด และน้ำเสียง

____ 3.1 ปฏิเสธที่จะตอบคำถาม หรือให้ข้อมูลที่ผู้ป่วยต้องการทราบ โดยการตอบปัดไปให้พ้นตัว โดยไม่ให้ความกระจ่างใด ๆ แก่ผู้ป่วยเลย เช่น "เรื่องนี้ฉันไม่รู้ เอาไว้รอถามหมอเองก็แล้วกัน" "คุณยังกลับบ้านไม่ได้ ต้องอยู่ที่นี่ไปก่อน " ฯลฯ

____ 3.2 ยุติการสนทนาในขณะที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม โดยการตัดบทสนทนาโดยทันที เช่น "ตอนนี้ฉันยังไม่ว่างนะ ออกไปก่อน" "เอาไว้คุยวันหลังนะ ฉันจะลงไปพักแล้ว"ฯลฯ

____ 3.3 ตอบคำถาม หรือให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยบ้าง แต่เป็นคำตอบสั้น ๆ ตอบเฉพาะที่จำเป็น โดยไม่มีการขยายความให้ชัดเจน พอที่ผู้ป่วยจะเข้าใจได้

____ 3.4 มักยุติการสนทนาในขณะที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม โดยการอ้างถึงงานที่ยังไม่ได้กระทำ หรือ เป็นกำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน เช่น "ถึงเวลาที่ฉันต้องไปแจกยาแล้ว ไปนะ" "นี่ได้เวลารับประทานอาหารแล้ว รีบไปเถอะ" ฯลฯ

____ 3.5 ตอบคำถาม หรือให้ข้อมูลที่ผู้ป่วยต้องการทราบอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความเข้าใจมากที่สุด

____ 3.6 ยุติการสนทนา เมื่อผู้ป่วยพร้อม และสมควรแก่เวลา

____ 3.7 เรียกชื่อผู้ป่วยลอย ๆ โดยไม่มีสรรพนามนำหน้าชื่อที่เหมาะสม

____ 3.8 ไม่แจ้งวัตถุประสงค์ หรือ เหตุผลของการพยาบาล ก่อนลงมือปฏิบัติ

____ 3.9 ใช้สรรนามนำหน้าชื่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม เช่น "คุณ....." "ลุง....." "ป้า...." ฯลฯ

____ 3.10 แจ้งวัตถุประสงค์ หรือเหตุผลของการพยาบาลทุกครั้งก่อนลงมือปฏิบัติ

____ 3.11 ขณะทำการพยาบาลไม่พูดคุยกับผู้ป่วยเลย หรือพูดคุยกับผู้ป่วยโดยเน้นถึงปัญหาทางด้านร่างกายของผู้ป่วยเป็นสำคัญ เช่น "ตอนนี้ยังปวดศีรษะอีกหรือเปล่า ? " "แผลที่เท้ายังเจ็บอยู่หรือเปล่า ?" ฯลฯ

____ 3.11 ขณะทำการพยาบาล จะพูดคุยกับผู้ป่วย โดยเน้นถึงปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่ค่อยให้ความสนใจกับสภาพร่างกายของผู้ป่วยมากนัก เช่น "คุณมาอยู่ที่โรงพยาบาลนี้ คุณรู้สึกอย่างไร บ้าง "

____ 3.13 เมื่อทำการพยาบาลเสร็จแล้ว เดินออกไปเฉย ๆ โดยไม่บอกให้ผู้ป่วยทราบ

____ 3.14 เมื่อทำการพยาบาลเสร็จแล้ว แจ้งให้ผู้ป่วยทราบก่อนกลับออกมา

____ 3.15 มองหน้า สบตากับผู้ป่วยขณะให้การพยาบาล และมองผู้ป่วยทั่วทั้งๆ ไป ไม่ได้ให้ความสนใจกับสภาพร่างกายของผู้ป่วยมากนัก

____ 3.16 พูดกับผู้ป่วยด้วยน้ำเสียงที่ห้วน กระด้าง ใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ พูดจาข่มขู่ หรือกระทบ-กระเทียบเปรียบเปรย

____ 3.17 นำเอาเรื่องราวในชีวิต หรือปมด้อยของผู้ป่วยมาล้อเลียน หรือหัวเราะเยาะ

____ 3.18 พูดกับผู้ป่วยด้วยน้ำเสียงปกติ แต่แฝงความมีอำนาจเหนือผู้ป่วย ไม่ให้ความเป็นกันเอง

____ 3.19 เร่งเร้าให้ผู้ป่วยตอบคำถาม หรือพูดในสิ่งที่พยาบาลมีความสนใจใคร่รู้ โดยมิได้คำนึงว่าผู้ป่วยมีความพร้อม หรือมีความสนใจในเรื่องนั้น ๆ หรี ไม่

____ 3.20 พูดกับผู้ป่วยด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน ชัดเจน มีคำลงท้าย เช่น "ค่ะ" หรือ ทอดเสียงให้นุ่มนวล ใช้ภาษาที่สุภาพ

____ 3.21 คำพูดส่วนใหญ่จะเป็นคำพูดที่สนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย กระตุ้นให้ผู้ป่วยได้ระบายความคิด ความรู้สึก

เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยมีอิสระในการตัดสินใจที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ไม่เร่งเร้าให้ผู้ป่วยตอบคำถาม หรือพูดในสิ่งที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม ควรเปิดโอกาสให้ผู้ป่วยได้พูดในเรื่องที่ตนสนใจ หรือต้องการพูด

____ 3.22 ขณะทำการพยาบาล จะพูดกับผู้ป่วย โดยให้ความสำคัญของปัญหาทั้งด้านร่างกายและปัญหา ทางจิตใจของผู้ป่วยเท่าเทียมกัน

____ 3.23 สบตากับผู้ป่วย สัมผัสอย่างเหมาะสม มองดูผู้ป่วยทั่ว ๆ ร่างกาย สังเกตถึงสภาพร่างกายของผู้ป่วยว่ามีสิ่งใดผิดปกติหรือไม่

คู่มือวิเคราะห์พฤติกรรมของพยาบาลขณะมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับผู้ป่วยในหอผู้ป่วยจิตเวช

1. พฤติกรรมด้านความสนใจต่อผู้ป่วย

ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงออก
1. ในลักษณะหลีกเลี่ยง	1.1 เมื่อผู้ป่วยต้องการความช่วยเหลือ มักหลบหลีก โดยการแสร้งเป็นมองไม่เห็น ไม่ได้ยิน หรือ เดินหนีไปทางอื่น 1.2 ไม่ตั้งใจปฏิบัติการพยาบาล คือกระทำไม่ต่อเนื่องกัน เช่นขณะให้การพยาบาลยังไม่เสร็จสิ้นกลับปลีกตัวไปทำธุระอื่น ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล 1.3 ไม่ตั้งใจรับฟังคำพูด หรือคำขอร้องของผู้ป่วย พยาบาลให้ความสนใจสิ่งอื่นมากกว่าผู้ป่วย เช่นหันไปพูดกับบุคคลอื่น หรือทำกิจกรรมอื่น ๆ ขณะที่ผู้ป่วยกำลังพูดอยู่กับตน 1.4 ไม่สบตากับผู้ป่วย มักมองดูสิ่งอื่น ๆ รอบ ๆ ตัว หรือก้มหน้าเขียนหนังสือขณะที่สนทนากับผู้ป่วย 1.5 ปฏิเสธที่จะตอบคำถาม หรือให้ข้อมูลที่ผู้ป่วยต้องการทราบ โดยการตอบปัดไปให้พ้นตัว โดยไม่ให้ความกระจ่างใด ๆ แก่ผู้ป่วย 1.6 ยุติการสนทนาในขณะที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม โดยการตัดบทสนทนาโดยทันที เกณฑ์ในการตัดสิน มีข้อใดข้อหนึ่งถือว่ามี
2. ในลักษณะงานประจำ	2.1 เมื่อผู้ป่วยร้องขอความช่วยเหลือ พยาบาลจึงจะเข้าไปให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยตามหน้าที่ 2.2 ปฏิบัติการพยาบาลตามกิจวัตร หน้าที่ประจำวันให้เสร็จตามกำหนดเวลา 2.3 รับฟังคำพูด คำขอร้องของผู้ป่วย แต่สีหน้า และแววตากลับแสดงความเบื่อหน่าย เฉยเมย มีท่าทีไม่กระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือ แก่ผู้ป่วยอย่างจริงใจ 2.4 สบตากับผู้ป่วย แต่เมื่อมีสิ่งเร้าจากภายนอกรอบ ๆ ตัว พยาบาลก็จะหันเหความสนใจไปสู่สิ่งอื่น ๆ โดยการหันไปมอง หรือพูดกับคนอื่นขณะที่ยังสนทนาอยู่กับผู้ป่วย

ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงออก
	2.5 ตอบคำถาม หรือให้ข้อมูลแก่ผู้ป่วยบ้าง แต่เป็นคำตอบสั้น ๆ ตอบเฉพาะที่จำเป็นโดยไม่มีการขยายความให้ชัดเจน พอที่ผู้ป่วยจะเกิดความเข้าใจได้ 2.6 ยุติการสนทนาในขณะที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม โดยการอ้างถึงงานที่ยังไม่ได้กระทำ หรืออ้างถึง กำหนดเวลาในการปฏิบัติงาน <u>เกณฑ์ในการตัดสิน</u> มีข้อใดข้อหนึ่งถือว่ามี
3. ตามบทบาทของพยาบาลจิตเวช	3.1 เมื่อเห็นว่าผู้ป่วยต้องการความช่วยเหลือ พยาบาลจะเข้าไปเสนอตัวที่จะให้ความช่วยเหลือ โดยผู้ป่วยไม่ต้องร้องขอ 3.2 ตั้งใจปฏิบัติการพยาบาลอย่างต่อเนื่องโดยตลอด ไม่ปลีกตัวไปทำสิ่งอื่น ๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการพยาบาล หรือ ผู้ป่วยในขณะที่ยังให้การพยาบาลไม่เสร็จสิ้น 3.3 รับฟังคำพูด คำขอร้องของผู้ป่วยอย่างตั้งใจ พยักหน้ารับเป็นครั้งคราว สีหน้า และแววตา แสดงความกระตือรือร้นที่จะให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ป่วยอย่างจริงใจ 3.4 ตอบคำถาม หรือ ให้ข้อมูลที่ผู้ป่วยต้องการทราบอย่างชัดเจน ตรงไปตรงมา เพื่อให้ผู้ป่วยเกิดความเข้าใจ 3.5 ยุติการสนทนา เมื่อผู้ป่วยพร้อม และสมควรแก่เวลา <u>เกณฑ์ในการตัดสิน</u> มีข้อใดข้อหนึ่งถือว่ามี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. พฤติกรรมด้านอารมณ์ที่แสดงออกต่อผู้ป่วย

ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงออก
1. วิพากษ์วิจารณ์	1.1 สีหน้าบึ้งตึง คิ้วขมวด หน้าผากย่น ริมฝีปากเม้ม แววตาดุดัน 1.2 พูดกับผู้ป่วยด้วยน้ำเสียงที่หวน กระด้าง ใช้ภาษาที่ไม่สุภาพ พูดข่มขู่ หรือกระทบกระเทียบเปรียบเปรย 1.3 ปฏิบัติการพยาบาลด้วยท่าทีที่กระแทกกระทั้น หรือรุนแรงทั้งต่อผู้ป่วย และ เครื่องมือ เครื่องใช้ 1.4 มีปฏิกิริยา โต้ตอบต่อการแสดงออกของผู้ป่วยอย่างรุนแรง ไม่มีความเข้าใจผู้ป่วย เช่นเมื่อผู้ป่วยแสดงอาการก้าวร้าว พยาบาลจะโกรธตอบโดยการตำหนิ ข่มขู่ หรือ ลงโทษผู้ป่วยด้วยการผูกมัด กักขัง 1.5 วางตนอยู่เหนือผู้ป่วยตลอดเวลา เช่นยืนค้ำศีรษะ ขณะพูดคุย หรือขณะให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย 1.6 นำเอาเรื่องราวในชีวิต หรือปมด้อยของผู้ป่วยมาล้อเลียน หรือหัวเราะเยาะ เกณฑ์ในการตัดสิน มีข้อใดข้อหนึ่งถือว่ามี
2. เอาจริงเอาจัง	2.1 สีหน้าเฉยเมย เคร่งขรึม สายตาที่มองดูผู้ป่วยมักเย็นชา แข็งกระด้าง ไม่อ่อนโยน 2.2 พูดกับผู้ป่วยด้วยน้ำเสียงปกติ แต่มักแฝงความมีอำนาจเหนือผู้ป่วย ไม่เป็นกันเอง 2.3 ปฏิบัติการพยาบาลอย่างเอาจริงเอาจัง เร่งรีบ เพื่อให้งานดำเนินไปตามกำหนดเวลาของกิจวัตรประจำวัน 2.4 มีปฏิกิริยา โต้ตอบต่อการแสดงออกของผู้ป่วยบ้าง แต่ก็ยังสามารถควบคุมอารมณ์ของตนไว้ได้ เช่น เมื่อผู้ป่วยแสดงอาการก้าวร้าว พยาบาลอาจแสดงสีหน้า ไม่พอใจ หรือ เลี่ยงไปทางอื่น 2.5 ไม่เป็นกันเองกับผู้ป่วย พยาบาลมักนั่งห่างจากผู้ป่วยมากเกินควร หรือนั่งอยู่สูงกว่าผู้ป่วย มีท่าทีรังเกียจ หรือหวาดกลัวผู้ป่วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงออก
	2.6 มักเร่งเร้าให้ผู้ป่วยตอบคำถาม หรือพูดในสิ่งที่พยาบาลมีความสนใจใคร่รู้ โดยมิได้คำนึงถึงว่าผู้ป่วยจะมีความพร้อมที่จะพูด หรือ มีความพร้อมที่จะพูด หรือ มีความสนใจในเรื่องนั้น ๆ หรือไม่ เกณฑ์การตัดสิน มีข้อใดข้อหนึ่งถือว่ามี
3. อบอุ่นเป็นมิตร	3.1 สีหน้าผ่อนคลาย คิ้วไม่ขมวด หน้าผากไม่ย่น ริมฝีปากปกติ หรือยิ้มแย้มแจ่มใส แววตาอ่อนโยน มีความจริงใจ 3.2 พูดกับผู้ป่วยด้วยน้ำเสียงอ่อนโยนชัดเจน มีคำลงท้าย หรือ ทอดเสียงให้นุ่มนวล ใช้ภาษาที่สุภาพ 3.3 ปฏิบัติการพยาบาลด้วยท่าที่นุ่มนวล กระทำการพยาบาลต่อผู้ป่วยหรือเครื่องมือ เครื่องใช้อย่างเบามือ ไม่กระแทกกระทั้น 3.4 มีกิริยาโต้ตอบการแสดงออกของผู้ป่วยด้วยความสุภาพ อ่อนโยนและอดทน มีความเข้าใจในตัวผู้ป่วย เช่นเมื่อผู้ป่วยแสดงอาการก้าวร้าว พยาบาลก็ไม่โกรธตอบ และพยายามที่จะช่วยเหลือให้อารมณ์โกรธ และอาการก้าวร้าวนั้นลดลงด้วย 3.5 เป็นกันเองกับผู้ป่วย เช่นนั่งใกล้ ๆ ผู้ป่วย นั่งในระดับเดียวกัน มีการสัมผัสผู้ป่วยบ้างเป็นครั้งคราวตามความเหมาะสม เช่นจับมือ แตะหลังมือ หรือลูบแขน เป็นต้น 3.6 คำพูดส่วนใหญ่ จะเป็นการสนับสนุนให้กำลังใจแก่ผู้ป่วย กระตุ้นให้ผู้ป่วยได้ระบายความคิด ความรู้สึก เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยมีความคิดอิสระในการตัดสินใจที่จะแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ไม่เร่งเร้าให้ผู้ป่วยตอบคำถาม หรือ พูดในสิ่งที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม เปิดโอกาสให้ผู้ป่วยพูดในเรื่องที่ตนเองสนใจ เกณฑ์การตัดสิน มีข้อใดข้อหนึ่งถือว่ามี

3. พฤติกรรมด้านจุดเน้นในการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์

ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงออก
1. เน้นที่ร่างกาย	1.1 เรียกชื่อผู้ป่วยลอย ๆ โดยไม่มีสรรพนามนำหน้าชื่อที่เหมาะสม 1.2 ไม่แจ้งวัตถุประสงค์ หรือเหตุผลของการพยาบาล ก่อนลงมือปฏิบัติ 1.3 ขณะทำการพยาบาล ไม่พูดคุยกับผู้ป่วยเลย หรือพูดคุยกับผู้ป่วยโดยเน้นถึงปัญหาทางด้านร่างกายของผู้ป่วยเป็นสำคัญ 1.4 เมื่อทำการพยาบาลเสร็จแล้ว เดินออกมาเฉยๆ โดยไม่แจ้งให้ผู้ป่วยทราบ 1.5 ไม่สบตากับผู้ป่วย จะสัมผัสหรือมองเฉพาะตำแหน่งที่ต้องให้การพยาบาลเท่านั้น 1.6 ทำการพยาบาลขณะที่ผู้ป่วยยังไม่พร้อม หรือยังไม่ต้องการ ทั้งนี้เพื่อให้งานเสร็จทันตามเวลา เกณฑ์การตัดสิน มีข้อใดข้อหนึ่งถือว่ามี
2. เน้นที่จิตใจ	2.1 ใช้สรรพนามนำหน้าชื่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม เช่น"คุณ..." "ลุง...." "ป้า...." ฯลฯ 2.2 แจ้งวัตถุประสงค์ หรือเหตุผลของการพยาบาลก่อนลงมือปฏิบัติ 2.3 ขณะทำการพยาบาลจะพูดคุยกับผู้ป่วย โดยเน้นถึงปัญหาทางด้านจิตใจของผู้ป่วยเป็นสำคัญ ไม่ค่อยให้ความสนใจกับสภาพร่างกายของผู้ป่วยมากนัก 3.4 เมื่อทำการพยาบาลแล้วเสร็จ ก็แจ้งให้ผู้ป่วยทราบก่อนกลับออกมา 2.5 สบตากับผู้ป่วย สัมผัสผู้ป่วยอย่างเหมาะสม มองดูผู้ป่วยทั่ว ๆ ไป ไม่ได้ให้ความสนใจกับสภาพร่างกายของผู้ป่วยมากนัก 2.6 ถ้าผู้ป่วยยังไม่พร้อม หรือยังไม่ต้องการ พยาบาลก็จะรั้งรอที่จะให้การพยาบาลนั้นๆ ไว้ก่อน โดยไม่คำนึงว่า งานจะเสร็จทันตามกำหนดเวลาหรือไม่ พยาบาลจะรอให้ผู้ป่วยพร้อม หรือต้องการ แล้วจึงปฏิบัติการพยาบาลนั้นได้ เกณฑ์การตัดสิน ต้องมีข้อ 2.3 และ ข้อ อื่น ๆ อีก 1 ข้อ

ความหมาย	พฤติกรรมที่แสดงออก
3. เน้นที่จิตสังคม	3.1 ใช้สรรพนามนำหน้าชื่อผู้ป่วยอย่างเหมาะสม เช่น "คุณ.." "ลุง..." "ป้า..." ฯลฯ พูดจาสุภาพ อ่อนหวานและให้เกียรติกับผู้ป่วยตลอดเวลา 3.2 แจ้งวัตถุประสงค์ หรือเหตุผลของการพยาบาลก่อนลงมือปฏิบัติ 3.3 ขณะพูดคุยกับผู้ป่วย จะให้ความสำคัญของปัญหาทั้งด้านร่างกายและ ปัญหาทางจิตใจของผู้ป่วยเท่าเทียมกัน 3.4 เมื่อทำการพยาบาลแล้วเสร็จ แจ้งให้ผู้ป่วยทราบก่อนกลับออกมา 3.5 สบตากับผู้ป่วย สัมผัสผู้ป่วยอย่างเหมาะสม มองดูผู้ป่วยทั่ว ๆ ร่างกาย สังเกตถึงสภาพร่างกายของผู้ป่วยว่ามีสิ่งใดผิดปกติไปหรือไม่ 3.6 ถ้าผู้ป่วยยังไม่พร้อม หรือยังไม่ต้องการ พยาบาลก็จะรอไว้ก่อนจนกระผู้ป่วยพร้อม โดยไม่คำนึงว่างานจะเสร็จทันตามกำหนดเวลาหรือไม่ เกณฑ์การตัดสิน ต้องมีข้อ 3.3 และ ข้ออื่น ๆ อีก 1 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสรุปผลการวิเคราะห์ปฏิกิริยาสัมพันธ์ของพยาบาลกับผู้ป่วย ในหอผู้ป่วยจิตเวช

รหัสพยาบาล _ _ _ _ _ _ สังเกตครั้งที่_ _ _ _ _

วันที่_ _ _ _ เดือน_ _ _ _ _ _ _ _ _ _ พ.ศ. _ _ _ _ _ _

เวลาเริ่มต้น _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ _ เวลาสิ้นสุด_ _ _ _ _ _ _ _ _ คิดเป็น_ _ _ _ _ นาที

ผู้เริ่มต้นการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ คือ ☐ พยาบาล ☐ ผู้ป่วย

จุดมุ่งหมายในการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ครั้งนี้คือ_ _

จากการสังเกต และวิเคราะห์พฤติกรรมของพยาบาลและผู้ป่วยแล้ว สรุปได้ว่า

1. พฤติกรรมของพยาบาลด้านความสนใจที่มีต่อผู้ป่วย
   - ☐ ก. ลักษณะหลีกเลี่ยง
   - ☐ ข. ลักษณะงานประจำ
   - ☐ ค. ตามบทบาทของพยาบาลจิตเวช
2. พฤติกรรมของพยาบาลด้านอารมณ์ที่แสดงออกต่อผู้ป่วย
   - ☐ ก. วิพากษ์วิจารณ์
   - ☐ ข. เอาจริงเอาจัง
   - ☐ ค. อบอุ่นเป็นมิตร
3. พฤติกรรมของพยาบาลด้านจุดเน้นในการให้การมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับผู้ป่วย
   - ☐ ก. เน้นที่ร่างกาย
   - ☐ ข. เน้นที่จิตใจ
   - ☐ ค. เน้นที่จิตสังคม
4. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนพฤติกรรมของผู้ป่วย ก่อนการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ และ เมื่อสิ้นสุดการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์แล้ว ประเมินได้ว่า
   - ☐ ก. ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง
   - ☐ ข. ผู้ป่วยไม่มีความเปลี่ยนแปลง
   - ☐ ค. ผู้ป่วยเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น

ภาคผนวก ค

การวิเคราะห์ข้อมูล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคำนวณหาค่าความเที่ยงของการสังเกตจากแบบสังเกตพฤติกรรมของผู้ป่วย ก่อนการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ และเมื่อสิ้นสุด การมีปฏิกิริยาสัมพันธ์

เปรียบเทียบการให้คะแนนพฤติกรรมก่อนการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัย

คะแนนจากการสังเกตครั้งที่	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10	
ผู้สังเกต	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
พฤติกรรมคู่ที่ 1	1	2	5	4	4	5	2	1	4	5	5	5	4	4	2	2	2	2	2	2
พฤติกรรมคู่ที่ 2	2	3	4	3	5	4	3	2	4	3	4	3	3	3	4	4	3	2	2	2
พฤติกรรมคู่ที่ 3	2	1	4	4	5	4	2	1	5	4	2	3	4	4	4	4	2	3	4	4
พฤติกรรมคู่ที่ 4	2	1	4	5	4	5	2	2	4	4	2	2	5	5	4	4	1	1	4	3
พฤติกรรมคู่ที่ 5	3	4	4	5	3	4	2	3	3	4	2	2	4	5	5	5	4	4	4	4
พฤติกรรมคู่ที่ 6	2	2	3	4	4	4	2	2	2	3	2	1	4	4	4	5	4	4	3	4
พฤติกรรมคู่ที่ 7	1	2	4	4	3	3	1	1	2	2	2	2	4	4	4	4	3	4	2	3
พฤติกรรมคู่ที่ 8	3	3	3	3	4	4	2	2	2	2	2	3	4	3	4	3	4	4	5	5
พฤติกรรมคู่ที่ 9	2	2	4	5	3	1	1	2	1	2	1	1	4	4	2	1	4	3	4	3
พฤติกรรมคู่ที่ 10	2	2	3	3	3	3	2	2	3	3	2	1	3	2	3	3	3	3	3	4
รวมคะแนน	20	22	38	40	38	37	19	18	30	32	24	23	39	38	36	35	30	30	33	34
ตรงกัน	4		4		4		5		4		5		7		7		6		5	
จำนวนข้อ ใกล้เคียง	6		6		5		5		6		5		3		3		4		5	
ไม่ตรงกัน	–		–		1		–		–		–		–		–		–		–	

ในการสังเกตแบบให้ค่าคะแนนพฤติกรรมจำนวน 100 ข้อ พบว่ามี

การให้คะแนนที่ตรงกัน จำนวน 51 ข้อ

การให้คะแนนที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 48 ข้อ

การให้คะแนนที่ไม่ตรงกัน จำนวน 1 ข้อ

เปรียบเทียบการให้คะแนนพฤติกรรมเมื่อสิ้นสุดการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ ระหว่างผู้วิจัยกับผู้ช่วยวิจัย

คะแนนจากการสังเกตครั้งที่	1		2		3		4		5		6		7		8		9		10	
ผู้สังเกต	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2	1	2
พฤติกรรมคู่ที่ 1	3	3	4	5	4	4	3	2	4	4	5	5	4	4	4	4	3	3	2	1
พฤติกรรมคู่ที่ 2	2	3	5	3	5	5	3	3	4	5	4	5	4	4	5	4	4	4	3	3
พฤติกรรมคู่ที่ 3	2	2	4	4	5	4	2	2	4	4	4	4	5	4	4	3	3	4	4	4
พฤติกรรมคู่ที่ 4	3	3	5	4	5	5	4	3	3	4	4	4	5	5	5	5	3	2	3	5
พฤติกรรมคู่ที่ 5	4	4	5	4	5	4	4	4	3	3	4	5	5	5	5	4	4	4	3	3
พฤติกรรมคู่ที่ 6	2	2	5	4	4	4	3	3	3	2	1	1	4	3	5	5	3	3	4	4
พฤติกรรมคู่ที่ 7	2	2	4	4	5	5	4	4	3	3	4	4	5	4	4	3	4	4	4	4
พฤติกรรมคู่ที่ 8	4	3	5	4	4	4	4	3	3	3	3	2	4	4	4	4	3	2	5	5
พฤติกรรมคู่ที่ 9	1	2	5	5	4	2	4	4	3	4	4	4	4	3	2	2	4	4	4	4
พฤติกรรมคู่ที่ 10	2	2	4	5	4	4	3	3	3	4	4	5	4	4	4	4	2	3	3	3
รวมคะแนน	25	26	46	42	45	41	34	31	33	36	37	39	40	40	42	38	30	34	35	36
ตรงกัน	7		5		6		7		5		6		6		6		6		8	
จำนวนข้อ ใกล้เคียง	3		5		3		3		5		4		4		4		4		1	
ไม่ตรงกัน	–		–		1		–		–		–		–		–		–		1	

ในการสังเกตแบบให้ค่าคะแนนพฤติกรรม จำนวน 100 ข้อ พบว่ามี

การให้คะแนนที่ตรงกัน จำนวน 67 ข้อ

การให้คะแนนที่ใกล้เคียงกัน จำนวน 31 ข้อ

การให้คะแนนที่ไม่ตรงกัน จำนวน 2 ข้อ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รวมคะแนนพฤติกรรมก่อนการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ และ เมื่อสิ้นสุดการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ใน การสังเกตพฤติกรรมผู้ป่วย 10 ครั้ง

จากการสังเกตครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
การให้คะแนนของผู้วิจัย	45	84	83	53	63	61	79	78	60	68
การให้คะแนนของผู้ร่วมวิจัย	48	82	78	49	64	62	78	72	64	70

สูตร : การหาสหสัมพันธ์ จากตำแหน่งของคะแนน (Spearman's rank-difference correlation)

$$\rho = 1 - \frac{6D^2}{N(N^2-1)}$$

ρ = สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์จากผลต่างของคะแนน

ΣD^2 = ผลบวกของกำลังสองของผลต่าง ของคะแนนแต่ละคู่

N = จำนวนคน

ผู้ป่วยคนที่	คะแนนจากการสังเกตของผู้วิจัย (X)	คะแนนจากการสังเกตของผู้ช่วยวิจัย (Y)	ตำแหน่ง X	ตำแหน่ง Y	D	D^2
1	45	48	1	1	0	0
2	84	82	10	10	0	0
3	83	78	9	8.5	0.5	0.25
4	53	49	2	2	0	0
5	63	64	5	5	0	0
6	61	62	4	3	1	1
7	79	78	8	8.5	-0.5	0.25
8	78	72	7	7	0	0
9	60	64	3	4	1	1
10	68	70	6	6	0	0
						$\Sigma D^2 = 2.5$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แทนค่าตามสูตร

$$= 1 - \frac{6 \times 2.5}{10(10^2 - 1)}$$

$$= 1 - \frac{15}{10(100 - 1)}$$

$$= 1 - \frac{15}{10 \times 99}$$

$$= 1 - \frac{15}{990}$$

$$= 1 - 0.015$$

$$= 0.85$$

สหสัมพันธ์จากตำแหน่งของคะแนนระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย มีค่า 0.85

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การคำนวณหาความเที่ยงของการสังเกต จากแบบสังเกตของพฤติกรรมของพยาบาลขณะมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับผู้ป่วยในหอผู้ป่วยจิตเวช โดยใช้สูตรการหาความเที่ยงของการสังเกต (Polit and Hungler 1985 : 392)

$$\text{ความเที่ยงของการสังเกต} = \frac{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน}}{\text{จำนวนการสังเกตที่เหมือนกัน + จำนวนการสังเกตที่ต่างกัน}}$$

จากการสังเกตครั้งที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	รวม
การสังเกตที่เหมือนกัน	43	44	43	45	44	42	43	42	45	42	433
การสังเกตที่ต่างกัน	7	6	7	5	6	8	7	8	5	8	67

แทนค่าในสูตร ความเที่ยงของการสังเกต $= \frac{433}{433+67}$

$= \frac{433}{500}$

$= 0.87$

ความเที่ยงของการสังเกตระหว่างผู้วิจัยและผู้ช่วยวิจัย มีค่า 0.87

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการแจกแจงความถี่ พฤติกรรมของพยาบาลด้านความสนใจที่มีต่อผู้ป่วย

พฤติกรรมพยาบาลด้านความสนใจที่มีต่อผู้ป่วย / พฤติกรรมผู้ป่วย	ลักษณะหลีกเลี่ยง	ลักษณะงานประจำ	บทบาทพยาบาลจิตเวช	รวม
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง	18	9	4	31
ไม่มีความเปลี่ยนแปลง	17	32	6	55
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	3	95	28	126
รวม	38	136	38	N = 212

ทดสอบตารางการณ์จร (Contingency table) ว่าพฤติกรรมของพยาบาล ด้านความสนใจที่มีต่อผู้ป่วย มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วยหรือไม่ ดังนี้

1. Ho : พฤติกรรมของพยาบาลด้านความสนใจที่มีต่อผู้ป่วย ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วย
2. คำนวณความถี่ ที่คาดหวัง โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ได้ผลดังนี้

	ลักษณะหลีกเลี่ยง	ลักษณะงานประจำ	บทบาทพยาบาลจิตเวช
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง	$\frac{38\times31}{212} = 5.55$	$\frac{136\times31}{212} = 19.88$	$\frac{38\times31}{212} = 5.55$
ไม่มีความเปลี่ยนแปลง	$\frac{38\times55}{212} = 9.85$	$\frac{136\times55}{212} = 35.28$	$\frac{38\times55}{212} = 9.85$
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	$\frac{38\times126}{212} = 22.58$	$\frac{136\times126}{212} = 80.83$	$\frac{38\times126}{212} = 22.58$

3. หาค่า X^2 จากสูตร $X^2 = \sum \frac{(fo-fe)^2}{fe}$

	fo	fe	$(fo-fe)^2 / fe$
ลักษณะหลีกเลี่ยง	18	5.55	28.153
	17	9.85	5.190
	3	22.58	16.978
ลักษณะงานประจำ	9	19.88	5.954
	32	35.28	0.304
	95	80.83	2.484
ตามบทบาทพยาบาลจิตเวช	4	5.55	0.433
	6	9.85	1.505
	28	22.58	1.301

$X^2 = 62.302 = 62.30$

ค่าชั้นแห่งความเป็นอิสระคือ $(r-1) \times (c-1)$ ซึ่งจะเท่ากับ $(3-1) \times (3-1) = 4$

จากการเปิดตาราง ค่า 0.01 $X^2_{[4]} = 13.28$ แต่ค่าที่คำนวนได้ $X^2_{[4]} = 62.30 > 13.28$

ค่า $X^2 = 62.30$ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 ไม่รับสมมุติฐานการวิเคราะห์ที่ตั้งไว้ จึงแสดงว่า พฤาติกรรมด้านความสนใจที่มีต่อผู้ป่วย มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วย

4. หาค่า C จากสูตร $C = \sqrt{\frac{X^2}{X^2 + N}}$

แทนค่า $C = \sqrt{\frac{(62.30)^2}{(62.30)^2 + 212}} = \sqrt{\frac{3881.29}{4093.29}}$

$= 0.948 = 0.48$

การตีความ $0 \leq C \leq 0.77$ จากการคำนวณ $C = 0.48$

ดังนั้นพฤติกรรมของพยาบาลด้านความสนใจที่มีต่อผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ปานกลาง กับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ป่วย

จากการแจกแจงความถี่ พฤติกรรมของพยาบาลด้านอารมณ์ที่แสดงออกต่อผู้ป่วย

พฤติกรรมพยาบาล / พฤติกรรมผู้ป่วย	วิพากษ์วิจารณ์	เอาจริง เอาจัง	อบอุ่นเป็นมิตร	รวม
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง	16	13	2	31
ไม่มีความเปลี่ยนแปลง	17	34	4	55
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	1	69	56	126
รวม	34	116	62	$N = 212$

ทดสอบตารางการณ์จร (Contingency table) ว่าพฤติกรรมของพยาบาลด้านอารมณ์ที่แสดงออกต่อผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วย หรือไม่ ดังนี้

1. Ho : พฤติกรรมของพยาบาลด้านอารมณ์ที่แสดงออกต่อผู้ป่วย ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วย
2. คำนวณความถี่ที่คาดหวัง โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ได้ผลดังนี้

	วิพากษ์วิจารณ์	เอาจริง เอาจัง	อบอุ่นเป็นมิตร
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง	$\frac{34\times31}{212} = 4.97$	$\frac{116\times31}{212} = 16.96$	$\frac{62\times31}{212} = 9.06$
ไม่มีความเปลี่ยนแปลง	$\frac{34\times55}{212} = 8.82$	$\frac{116\times55}{212} = 30.09$	$\frac{62\times55}{212} = 16.08$
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	$\frac{34\times126}{212} = 20.21$	$\frac{116\times126}{212} = 68.94$	$\frac{62\times126}{212} = 36.85$

3. หาค่า χ^2 จากสูตร $\chi^2 = \sum \frac{(fo-fe)^2}{fe}$

	fo	fe	$(fo-fe)^2/fe$
วิพากษ์ วิจารณ์	16	4.97	24.479
	17	8.82	7.586
	1	20.21	18.259
เอาจริง เอาจัง	13	16.96	0.924
	34	30.09	0.508
	69	68.94	0.000
อบอุ่นเป็นมิตร	2	9.06	5.501
	4	16.08	9.075
	56	36.85	9.951

$\chi^2 = 76.383 = 76.28$

จากการเปิดตาราง ค่า $0.01\chi^2_{[4]} = 13.28$ แต่ค่าที่คำนวณได้ $\chi^2_{[4]} = 76.28 > 13.28$

ค่า $\chi^2 = 76.28$ มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 [ไม่รับสมมติฐานการวิเคราะห์ที่ตั้งไว้]

แสดงว่า พฤติกรรมด้านอารมณ์ที่แสดงออกต่อผู้ป่วย มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วย

4. หาค่า C จากสูตร $C = \sqrt{\frac{\chi^2}{\chi^2 + N}}$

แทนค่า $C = \sqrt{\frac{(76.28)^2}{(76.28)^2 + 212}} = \sqrt{\frac{5818.64}{6093.64}}$

$= 0.954 = 0.51$

การตีความ $0 \leqslant C \leqslant 0.77$ จากการคำนวณ $C = 0.51$

ดังนั้นพฤติกรรมของพยาบาลด้านอารมณ์ที่แสดงออกต่อผู้ป่วยมีความสัมพันธ์สูงกับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ป่วย

จากการแจกแจงความถี่ พฤติกรรมของพยาบาลด้านจุดเน้นในการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์

พฤติกรรมพยาบาล / พฤติกรรมผู้ป่วย	เน้นที่ร่างกาย	เน้นที่จิตใจ	เน้นที่จิตสังคม	รวม
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง	11	13	7	31
ไม่มีความเปลี่ยนแปลง	14	31	10	55
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	32	41	53	126
รวม	57	85	70	$N = 212$

ทดสอบตารางกรณ์จร (Contingency table) ว่าพฤติกรรมของพยาบาลด้านจุดเน้นในการให้การพยาบาลแก่ผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วย หรือไม่ ดังนี้

1. Ho : พฤติกรรมของพยาบาลด้านจุดเน้นในการให้การพยาบาล ไม่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้ป่วย
2. คำนวณความถี่ที่คาดหวัง โดยการเทียบบัญญัติไตรยางค์ ได้ผลดังนี้

	เน้นที่ร่างกาย	เน้นที่จิตใจ	เน้นที่จิตสังคม
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่เลวลง	$\frac{57\times31}{212} = 8.33$	$\frac{85\times31}{212} = 12.43$	$\frac{70\times31}{212} = 10.23$
ไม่มีความเปลี่ยนแปลง	$\frac{57\times55}{212} = 14.78$	$\frac{85\times55}{212} = 22.05$	$\frac{70\times55}{212} = 18.16$
เปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้น	$\frac{57\times126}{212} = 33.88$	$\frac{85\times126}{212} = 60.52$	$\frac{70\times126}{212} = 41.60$

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3. หาค่า X^2 จากสูตร $X^2 = \sum \frac{(fo-fe)^2}{fe}$

	fo	fe	$(fo-fe)^2/fe$
เน้นที่ร่างกาย	11	8.33	0.855
	14	14.78	0.041
	32	33.88	0.104
เน้นที่จิตใจ	13	12.43	0.026
	31	22.05	3.632
	41	50.52	1.793
เน้นที่จิตสังคม	7	10.23	1.019
	10	18.16	3.666
	53	41.60	3.124

$$X^2 = 14.26$$

จากการเปิดตาราง ค่า 0.01 X^2 = 13.28 แต่ค่าที่คำนวณได้ $X^2_{[4]}$ = 14.26>13.28 ค่า $X^2_{[4]}$ = 14.26 มีนัยสำคัญที่ระดับ .01 [ไม่รับสมมติฐานการวิเคราะห์ที่ตั้งไว้] แสดงว่า พฤติกรรมด้านจุดเน้นในการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ มีความสัมพันธ์กับการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์ของผู้ป่วย

4. หาค่า C จากสูตร $C = \sqrt{\frac{X^2}{X^2 + N}}$

แทนค่า $C = \sqrt{\frac{(14.26)^2}{(14.26)^2 + 212}}$ $= \sqrt{\frac{203.35}{415.35}}$

$= 0.489$ $= 0.25$

การตีความ $0 \leq C \leq 0.77$ จากการคำนวณ $C = 0.25$

ดังนั้นพฤติกรรมของพยาบาลด้านจุดเน้นในการมีปฏิกิริยาสัมพันธ์กับผู้ป่วย มีความสัมพันธ์ต่ำ กับพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไปของผู้ป่วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติผู้เขียน

นางจารุวรรณ เอกอรมัยผล เกิดที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาอนุปริญญาพยาบาลอนามัยและผดุงครรภ์ จากคณะแพทย์ศาสตร์ศิริราชพยาบาล พ.ศ. 2517 ครุศาสตร์บัณฑิต (พยาบาลศึกษา) จากคณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2519 ปัจจุบันมีตำแหน่งเป็นอาจารย์ฝ่ายวิชาการ วิทยาลัยพยาบาลเซนต์หลุยส์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย